

**ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ ТА ОЗНАКИ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ
ПРОЦЕДУРИ**

Лекція № 1

ПЛАН

- Загальнотеоретичні підходи до розуміння юридичних процедур.
- Публічна адміністрація.
- Ознаки адміністративної процедури їх зміст.
- Види адміністративних процедур.

Сучасна юридична природа адміністративних процедур базується на:

положеннях Конституції України,

які зокрема констатують потребу для органів публічної адміністрації діяти відповідно до певного порядку (процедури) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (ст. 19); належним чином, відповідно до певного порядку (процедури) реагувати на індивідуальні чи колективні звернення і, як наслідок, надавати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк (ст. 40);

Концепції адміністративної реформи України;

на теоретичних напрацюваннях українських адміністративістів, які стосуються обґрунтування самої ідеї адміністративних процедур та їх місця в системі адміністративного права й адміністративного процесу

Виокремлюються три складники адміністративного процесу:

1) адміністративно-судовий – розгляд публічних правових конфліктів в адміністративних судах;

2) адміністративно-управлінський – виконавчо-розпорядча діяльність органів публічної адміністрації;

3) адміністративно-юрисдикційний – розгляд справ про адміністративні правопорушення та застосування заходів адміністративного примусу.

При цьому адміністративно-управлінський процес реалізується саме через адміністративні процедури, які впорядковують діяльність органів публічної адміністрації з вирішення конкретних адміністративних справ.

Адміністративна процедура

Адміністративний

«administrare» і означає «той, що стосується адміністрації (в 1 значенні)

- Той, що пов'язаний з управлінням
- Той, що покликаний служити

Процедура

«procedo», що означає «проходжу, або просуваюсь»

- Порядок вчинення дій, прийняття актів, логічно впорядкований і спрямований на досягнення певного результату

Адміністративна процедура

визначений законом порядок розгляду та вирішення справи

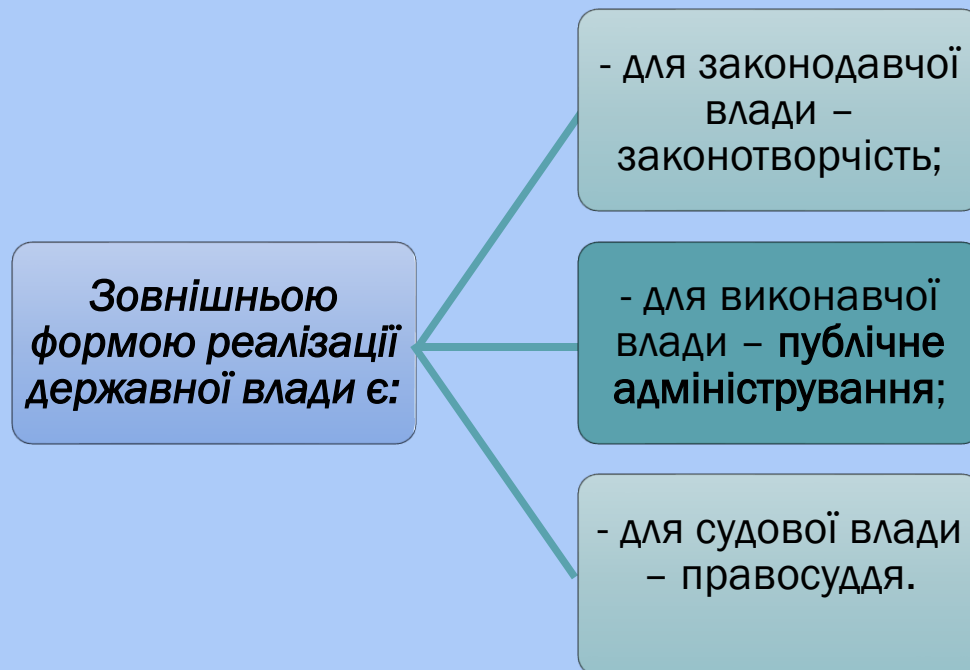
адміністративна справа – справа, що стосується публічно-правових відносин щодо забезпечення реалізації права, свободи чи законного інтересу особи та/або виконання нею визначених законом обов'язків, захисту її права, свободи чи законного інтересу, розгляд якої здійснюється адміністративним органом

адміністративне провадження - сукупність процедурних дій, що вчиняються адміністративним органом, і прийнятих процедурних рішень з розгляду та вирішення справи, що завершується прийняттям і, в необхідних випадках, виконанням адміністративного акта;

Під адміністративною процедурою потрібно розуміти

встановлений чинним законодавством порядок розгляду суб'єктами публічного адміністрування індивідуальних адміністративних справ щодо реалізації та захисту прав, свобод і законних інтересів окремої фізичної та юридичної особи, що завершується ухваленням адміністративного акта.

Зв'язок з публічним адмініструванням

Сутністю виконавчої влади є:

- 1) реалізація та виконання законів на території всієї держави;
- 2) публічне забезпечення прав і свобод людини і громадянина;
- 3) публічне адміністрування в різних сферах суспільного життя – соціально-культурній, адміністративно-політичній, фінансово-економічній та ін.;
- 4) сприяння задоволенню життєвих потреб населення, коли забезпечити їх за рахунок приватної ініціативи неможливо

Публічне адміністрування як форма реалізації публічної влади

це адміністративна діяльність суб'єктів публічної адміністрації, яка є зовнішнім виразом реалізації завдань (функцій) виконавчої влади, що здійснюється з метою задоволення публічного інтересу й відмежовується від законодавчої судової та політичної діяльності

■ характеризується:

- 1) зовнішнім виразом реалізації завдань (функцій) виконавчої влади;
- 2) адміністративною діяльністю публічної адміністрації;
- 3) здійснюється виключно з метою задоволення публічного інтересу;
- 4) відмежовується від:
  - законодавчої діяльності;
  - здійснення правосуддя та кримінальної процесуальної діяльності;
  - політичної діяльності;
  - діяльності, спрямованої на задоволення приватних інтересів

публічна адміністрація

Суб'єкти публічного адміністрування, мають певну організаційну структуру публічного адміністрування, під якою розуміється органічно єдина та чинна система органів публічного управління, передусім органів виконавчої влади та владних структур місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, а також установ, організацій, окремих недержавних структур, які відповідно до законодавства здійснюють публічні управлінські функції з метою задоволення публічного інтересу

До основних суб'єктів публічної адміністрації належать:

- 1) органи виконавчої влади;
- 2) суб'єкти місцевого самоврядування;
- 3) суб'єкти делегованих повноважень:

а) громадські об'єднання;

б) інші суб'єкти під час здійснення делегованих законодавством виконавчих функцій.

Розуміння суб'єкта публічної адміністрації розкривається в Рекомендації Комітету Міністрів РЄ від 11.09.1984 р. № R (84) 15 щодо публічної правової відповідальності за спричинену шкоду, в якій визначено, що публічна влада – це:

- будь-який суб'єкт публічного права будь-якого виду чи рівня – державного, регіонального, місцевого – або незалежний суб'єкт публічного права;
- будь-яка приватна особа під час здійснення нею повноважень офіційної влади.

Ознаки адміністративних процедур

правовий характер
(базується на нормах
чинного
законодавства)

визначає порядок
розгляду
адміністративних справ
(є сукупністю певних
дій)

упорядковує
повсякденну діяльність
суб'єктів публічного
адміністрування

спрямована на
реалізацію та захист
прав, свобод і законних
інтересів фізичної та
юридичної особи

тягне за собою
настання зовнішніх
наслідків (породжує
права і обов'язки)

завершується
ухваленням
адміністративного акта

частіше має безспірний
характер

Види адміністративних процедур

1. За ініціатором :

- заявні
- втручальні

2. Залежно від складності здійснення:

- прості
- складні

3. За кількістю суб'єктів:

- одноособові
- колективні

4. Залежно від сутності:

- реєстраційні, дозвільні, інспекційні,
- екзаменаційні, акредитаційні, ліцензійні тощо.